

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Ew/6. Nr. 6917 /II

7244 J21
Poczta polowa 53 dnia 14. II. 1920 r.

Do

Adjutantury Generalnej.

Przesyła się do wiadomości odpis raportu Attaché
Wojskowego w Bernie w sprawie zamierzonego w Kownie w
dniu 15.I. przez AKSELRODA przewrotu.

1 załącznik.

O t r z y m u j ą :

1. Adjutantura Generalna
2. M.S.Z.
3. M.S.Wojsk. Oddz. II.

W.z. Szef Oddziału II.

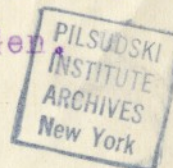
P R Z E Z D Z I E C K I m.p.

major Szt. Gen

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
Za zgodności
SZTAB GENERALNY

L: Dz. 7244 J21 / 18 / v 1921 r.

zespół. Wydział

241

ATTACHÉ WOJSKOWY
PRZY POSELSTWIE POLSKIM
W BERNIE

Bern, dnia 23 Stycznia 1921r. -

POUFNE

Do NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

Nr. 2431/RW.

Oddział II Sztabu Generalnego.

Poczta Polowa 53.-

*****

Informator mój, widział się ze znanym działaczem litewskim GABRYSEM, rozmowę z którym niniejszym podaję.

Gabrys powiedział mu, że bolszewicy 15 b.m. chcą liurządzie przewrót bolszewicki w Kownie. Był on zorganizowany przez Misję bolszewicką AXELROEDA. Kilka członków Misji zostało zaaresztowanych a kilkunastu żołnierzy z pułku który się zbuntował, zostało rozstrzelanych. Dom w którym mieszka misja bolszewicka, jest strzeżonym przez wojsko litewskie pod pretekstem obrony jej w razie rozruchów.

Dyrektorjat litewski, podobno tak był przestraszonym temi zajściami, że zaproponował generałowi ZUKOWSKIEMU objęcie dyktatury wojskowej, ale generał Zukowski odmówił, twierdząc że jest tylko wojskowym, a nie politykiem, ale że chętnie będzie współdziałał z dyktatorem cywilnym. Otóż dyrektorjat zaproponował objęcie stanowiska dyktatora Gabrysowi, który w zasadzie zgodził się na to. Pojechał on wczoraj do Paryża, aby widzieć się z Władzami francuzkimi i angielskimi, a głównie z BERTHELOT, (na którego najwięcej Gabrys liczy) i przedstawić im sprawę litewską i swoją dyktaturę w odpowiednim świetle. Gabrys jest podobno bardzo skłonny do porozumienia się z nami, na co głównie wpłynął zapewne zamach bolszewicki. Jest on jednak przeciwnym plebiscytowi w Wilnie, uważając że Litwa Kowieńska, nigdy na oddanie Wilna się zgodzić nie

może. Cieszą się Litwini, że intrygi ich u Anglików (mające na celu usunięcie pułkownika Chardiniego) zostały uwiecznione powodzeniem.

Gabrys zaznaczył, że Niemcy przygotowują się w razie ofensywy bolszewickiej na Polskę, na zajęcie korytarza między Gdańskiem, a Prusami wschodnimi, aby tem odciąć nas od morza i uniemożliwić nam dostarczanie broni przez Koalicję.

Proponowali oni jakoby Litwinom, przystąpienie do tej akcji, ale Litwini nie zgodzili się na to.

J. Starowski

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.